

Neuvokas pikku räätäli

Eli muinoin kuninkaan-tytär kovin kopea: milloin tuli joku kosia, prinsessa tälle määräsi arvoituksen arvattavaksi, ja jollei tuo siitä saanut selkoa, häntä pilkallisesti ajettiin tiehensä. Olipa myöskin julistettu, että keneltä kävisi arvaaminen, hän prinsessan puolisoiksi pääsisi, olkoon arvaaja kuka hyvänsä. Sattui silloin kolme räätäliä yhteen. Näistä kaksi oli koko kisalleitä ja he siis päättivät, että, koska neulalla jo olivat monen monituista sievimmän sievintä pistämää osaavasti pistäneet, heiltä ihan varmaankin yhtä osaavasti kävisi myös tuon arvoituksen selittäminen; kolmas oli pieni joutava riehakko, joka ei edes ammittiansa oikein osannut, mutta hänkin uskoi osaavansa oikein arvata, sillä mitenhän muka muutoin hänelle onnenpäivä koittaisi. Nuot toiset silloin pojalle sanoivat: "pysy sinä siivosti kotona, eihän kuitenkaan sinun järki-rahtuses kau'as kannata." Mutta eipä pikku räätäli ottanutkaan kuntoansa epäilläkseen, vaan vakuutti, että, koska hän kerran oli tuon pannut päähänsä, hänessä myöskin olisi miestä saattamaan päätöstänsä perille, sekä läksi, kuin läksikin, niin ylö ylöpäänä, ikään-kuin olisi koko mailma hänen määrättävissänsä.

Sitten he kaikin kolmen menivät prinsessan puheille ja pyysivät, että hän heidän arvattavakseen esittäisi arvoituksensa: olipa nyt tullut muka oikeat miehet, joitten oli äly niin hienon terävä, että sen saisi vaikka neulan silmästä pujotetuksi. Silloin sanoi prinsessa: "minun on päässäni hiuksia kahta lajia, minkä karvainen siis tukkani lienee?" - "Vai eikö tämän vaikeampaa vaadita?" vastasi ensimmäinen, "siinä mustaa ja valkoista, kuten muinaisen miehen vaate-kankaassa." - "Väärin arvattu," virkkoi prinsessa, "koettakohon nyt toinen." Tuo silloin sanoa tokasi: "kosk'ei se ole musta ja valkoinen, se varmaankin on ruskea ja punainen, kuin isäni juhla-takki." - "Aivan päin mäntyä!" nauroi kuninkaan-tytär, "mutta jopa on kolmannen vuoro, se poika minusta oikein näyttää rikki-viisaalta; sinä maar luuletkin tämän arvaavasi." Silloin astui esille pikku räätäli ja sanoi: "hiukset prinsessan päässä ovat hopeaa ja kultaa, siinä tuo kahden-karvaisuus." Tämän kuultuansa kuninkaan-tytär vaaleni ja oli pelästyksistä laattiaan ihan lotkahtamaisillansa, sillä pikku räätäli oli arvattavansa oikein arvannut, mutta prinsessa lujasti

uskonut, ett'ei maki mailmassa yksikään ihminen siitä saisi selvää. Sitten taas toinnuttuansa sanoi hän: "tällä et kuitenkaan vielä ole minua ansainnut omakses, vaan ompa sinun vieläkin yksi tehtävä tekemätä: tuolla tallissa loikoilee karhu, sen seurassa sinun nyt tulee olla yötä; jos aamulla noustessani vielä olet hengissä, sinä minun puolisoikseni pääset." Mutta arvelipa prinsessa täten pääsevänsä tuosta räätälistä, sillä eipä karhu ennenkään ollut koskaan henkihin heittänyt yhtään ihmistä, joka kerran oli sen kouriin joutunut. Pikku räätäli ei kuitenkaan ottanut säikähtyäkseen, vaan lausui iloisena: "rohkeasti ruvennut jo on puoli-välihin päässyt."

Illan tultua räätäli poika meidän nyt tuonne karhun kumppaniksi vietiin. Peto myöskin kohta hyökkäsi tuota pikku miestä kohden, käpälällään hänelle terve-tulisia toivottaaksensa. "Hiljaa, hiljaa!" sanoi räätäli pienoinen, "kyllähän minä piankin panen hätäs häätymään." Sitten hän aivan vitkallisesti, ikään-kuin ihan huoletonna, otti saksan-pähkinöitä taskustansa, puri niistä kuoret rikki ja söi sisustan. Tämän nähtyänsä karhukin rupesi pähkinöitä tahtomaan. Poika sille taskustansa antoi koko kourallisen, mutta eihän siinä pähkinän alkuakaan, vaan paljaita kali-kiviä. Karhu net pisti kitaansa, mutta eipä saanut noita rikki, vaikka se pureskellen kyllä pani parastansa. "Noh olethan sinä senkin tyhmä tolvana," ajatteli itseksensä karhu, "et saa edes pähkinän-kuorta rikki purruksi," sekä sanoi pikku räätäliille: "veli kulta! auta sinä minua näitä särkemään." - "Siinähan nyt näet, mointako sinussa on miestä," vastasi räätäli poika, "vaikka on kitas kyllä iso, et kuitenkaan kykene pienen pähkinän särkiäksi." Sitten hän kivet otti, pisti näppärästi niitten sijasta pähkinän suuhunsa, ja rauskis! jopa oli kuori halki. "Täytyy maar minun vielä kerrankin tuota koettaa," sanoi karhu; "kun sitä näin katselen, luulisinhan, että sen pitäisi minultakin luonnistuman." Pikku räätäli silloin taas antoi karhulle kali-kiviä ja tämä kyllä tarmonsaa takaa noita purra karskutteli: -- mutta luuletko, lukiani, siitä mitään valmista syntyneen? -- tuskin maar. Kun viimeinkin karhu oli koettamasta suuttunut, otti räätäli pieni takkinsa liepeen alta viulun ja soitti sitä vähäsen. Soittoa kuullessaan ei karhu enään saanut alallansa oluksi, vaan rupesi tanssimaan, ja siinä kappaleen

aikaa tanssittuansa se soitantohon niin mieltyi, että kysyi pikku räätälistä: "kuuleppas, onko tuo viulun-soittaminen kylläkin vaikeata?" - "Aivanhan se on helpon helppoa; katsoppas! vasemman käden sormilla minä kieliä painan ja oikealla kädelläni käytän jouta: näin tämä rattosan hauska käypi, vivallaleraa hei rallallaa!" - "Viulua minunkin," sanoi karhu, "tarvitsisi oppia soittamaan, jotta saisin tanssia, milloinko minun vain tekisi mieli. Mitäshän siitä arvelet? Ehkä ottaisit minua opettaakses?" - "Aivan mielelläni," vastasi pikku räätäli, "jollei sinulta kykyä peräti puutu. Mutta näytäppäs kerrankin minulle kämmeniäs, niissä kynnet niin tavattoman pitkiä, että minun ensin täytyy noita leikata vähäsen." Sitten hän kävi ruuvi-pihtejä noutamassa, ja karhu niihin pisti kämmenensä, mutta räätäli poika väänsi pihdit kiinni, sanoen: "odota nyt siinä, kunnes menen sakseja tuomaan," antoi karhun mielin määrin laskea murinaansa, pani maata nurkkahan olki-lyhteelle ja nukkui sikeään uneen.

* * *

Illalla kuullessansa, miten karhu julmasti mörisi, prinsessa vallan varmaksi luuli, sen muka ilosta murisevan tehtyensä lopun räätäli parasta. Aamulla hän siis nousi aivan huoletonna ja iloisena, mutta kun hän akkunasta vilkasi talliin päin, näkyipä siinä räätäli pienoinen häärivän ihan terveenä ja reippaana, kuten vedessä pulikoitseva salakka. Silloin ei kuninkaan-tytär enään saattanut ainoallakaan sanalla väittää vastaan, koska hän julkisesti oli lupauksensa lausunut, ja kuningas kohta käski tuoda vaunut, joissa prinsessan täytyi pikku räätälin kanssa lähteä kirkkoon vihille. Kun he olivat vaunuihin astuneet, nuot molemmat toiset räätälit, jotka kavala-sydämmisinä kadehtivat kumppaninsa onnea, menivät tallihin ja päästivät sieltä karhun ulos. Peto raivoissansa syöksähti vaunujen perään. Prinsessa kuorsunan ja murinan kuuli, joutui kovaan tuskahan ja huusi: "voi, voi! karhu ihan on kintuissamme ja tahtoo sinut viedä." Mutta pikku räätäli nopeasti neuvon keksi, keikahti yht'äkkiä pää alas-päin, koivet ulos vaunun-ikkunasta ja huusi: "katsoppas ruuvi-pihtejä! jollet heti täältä korjaa luitas, olet taas joutuva pahaan pinteeseen." Tämän huomattuansa karhu takaisin kiersi ja juoksi tiehensä. Pikku räätäli meidän nyt rauhassa kulki kirkkohon, prinsessa vihittiin hänen avio-vaimoksensa, ja poika sitten puolisoimensa eleli iloisena kuin puuleivonen. - Joka ei tätä usko, hän markan maksakoon.